

NÉPSZAVA

1974 FEB 12

**Elsősorban a zajos, füstölő gyárakról van szó**

# Az üzemek kiköltözése tervszerűen halad

**Leginkább a főváros XIII. kerülete és Kőbánya érzi a kitelepítés előnyeit  
Vidéken: Szabolcs, Zala, Békés, Szolnok és Vas megye kap új ipart**

Tovább folytatódik az érdekeltektől miniszteriumokkal, az Országos Tervhivattal és a fővárosi tanáccsal egyetértésben az üzemek kitelepítése Budapestre. Elsősorban olyan gyárak „elköltöztetésére” kerül sor, amelyek szennyezik a főváros levegőjét, zajosak és a legsűrűbben lakott negyedekbe ékelődtek. Sok üzemet el kellett költöztetni és még sokat el kell költöztetni. (1960-ban a szocialista iparban foglalkoztatottaknak még 47 százaléka dolgozott a fővárosban, s ma már ez az arány 30–32 százalék.) A jelenlegi tervidőszakban — az 1973 elején módosított program szerint — 60 vállalatnak 130 budapesti gyáregységében szűnik meg a termelés.

A befogadó megyékkel összehangolják a terveket, s éppen az elmúlt évek tapasztalatai alapján arra törekednek, hogy a budapestinél több embert foglalkoztató, most már korszerűbb üzemeket létesítsenek. (Gyakran előfordult ugyanis, hogy vidéken rendkívül alacsony fokon gépesített gyáregységeket építettek.)

— A kitelepítési program végrehajtása jó ütemben halad — mond-

ják a fővárosi tanács illetékes fősztálya. — 1971-ben és 1972-ben kötelezettségüknek az érdekeltektől vállalatok eleget tettek. A tavalyi eredményekről még nem készült felmérés, de több vállalat már évközben bejelentette: elköltözött, üzembe helyezte vidéki gyáregységét. A Könnyűipari Gépgyártó Vállalatnak négy fővárosi gyáregységét 1974-ben kellett volna Mezőtúrra telepítenie, de a termelést már 1972-ben megkezdték vidéken, sőt a fővárosi telephelyeket már részben át is adták. A Budapesti Vegyi Műveknek is csak az idén kellett volna felavatnia hidasi gyáregységét, de már tavaly decemberben megkezdték a termelést. Csak úgy, mint a tésztagyár kalocsai üzemében.

Az idén a többi között az Egyesült Gyógyszeripari Gyár négy telephelye, a Mechanikai Mérőműszerek Gyárának szintén négy telephelye, az ELZETT Fémlemezipari Művek hét telephelye szűnik meg a fővárosban. A Magyar Hajó- és Darugyár, a Lampart, de elköltözik az Öntődei Vállalat, a Finomkerámiaipari Művek, a Fűrész- és Hordóipari Vállalat, az Építő-

gépgyártó Vállalat, a Csepel Vas- és Féművek, a Bőripari Fakellék Termelő Vállalat egy-egy üzemrésze is. Leginkább a főváros XIII. kerülete és Kőbánya érzi majd az iparkitelepítés hatását, a belső kerületek közül pedig a VI., a VII. és a VIII. kerületben búcsúzzhat a lakosság a nem oda való üzemektől. A befogadó megyék elsősorban Szabolcs-Szatmár, Zala, Békés, Szolnok, Vas.

A határozaót végrehajtásának eredményeként Budapestben a negyedik öt-éves terv időszakában 19 ezer iparilag jól képzett munkaerő szabadul fel — és csoportosítható át — és vidéken mintegy húsz-ezer munkaerő foglalkoztatásának feltételei biztosíthatók. Az előzetes számítások szerint az országban ötven vidéki település arculata változik meg és az ipartelepítéssel együtt fellendülhet a gazdasági és kulturális fejlődésük. A fővárosban a felszabaduló területek 70 százalékát tömeges lakásépítésre használják fel, 15 százaléka a szolgáltató iparnak van fenntartva, a további 15 százalék pedig az úthálózat rendezését,

a parkterület növelését teszi lehetővé.

Az egyik legfontosabb kérdésnek az emberek elhelyezését, folyamatos munkáját tekintik. Az üzemszámolás nem vonja feltétlenül maga után, hogy vidéken kell a jövőben dolgozniuk, a legtöbb gyár más budapesti műhelyében biztosít munkát, ugyanakkor ezeket kimélnék meg a mindennapi utazástól, az ingázástól.

A kiköltözés költségei eltérőek. A megyei és városi tanácsok messzemenő segítségét nyújtanak. A legtöbb helyen épületeket, előkészített területeket, tervezői, építési kapacitást bocsátanak rendelkezésre, hogy ezzel is olcsóbbá tegyék a beruházást. A fővárosi tanács a IV. öt éves tervben 800 millió forinttal — az idén 120 millióval —, a befogadó megyék pedig további 1,4 milliárd forinttal támogatják a „bevándorló” üzemeket. A beruházások döntő részét azonban a vállalatok saját forrásból biztosítják, de ennek 50 százalékát kedvezményes bankhitellel előlegezik meg számukra.

Kovács János